

Суживот Рома и Бошњака – Национална мањина или комбинација правог језичког богатства?!

“Реци ми и заборавит’ ћу. Покажи ми и можда ћу запамтити. Укључи ме и разумјет’ ћу.” Моја педагошка увјерења, као једној професорици језика, темеље се управо на ове три ставке.

МОЈА ПЕДАГОШКА УВЈЕРЕЊА

“Реци ми и заборавит’ ћу. Покажи ми и можда ћу запамтити. Укључи ме и разумјет’ ћу.”

Моја педагошка увјерења, као једној професорици језика, темеље се управо на ове три ставке. Сматрам да је од изузетне важности код дјеце и младих у настави примјењавати управо методе практичног рада, те ученике максимално укључити у наставу. На овај начин наставник ученику директно ставља до знања да му вјерује као једној посебно индивидуи, даје му до знања да је ученик спреман да успјешно реализује оно што се од њега очекује, те му улијева осјећај самопоуздања да је спреман направити велике ствари.

Такођер, уколико ученика активно укључимо у наставу, на овај начин га припремамо за суочавање с реалним и свакодневним животним ситуацијама, а то са собом носи реалан резултат задовољених циљева у настави. Такођер, као неко ко ученике подучава страном језику, интеракција у настави ми је веома битна. Исту настојим у учиници спровести уз помоћ своје креативности, а из које произлазе разне језичке игрице, квизови, апликације.

Оно што је најбитније када је у питању мој рад јесте чињеница да сам свјесна да ученици такођер имају своје проблем, бриге и увијек полазим од тога да уколико свој час организујем на најкреативнији могући начин, уколико будем организовала ваннаставне

активности и пројекте, ученици ће барем накратко побјећи од реалних животних недаћа и што је најбитније, ученици ће учити.

На крају, све се сведе на то да сваком ученику желим дати до знања да вриједи, да може и умије направити велике ствари и да тако сваки од њих боји овај свијет љепшим бојама и исти мијења на боље.

КРАТАК ОПИС ПРАКСЕ

Пракса се одвијала у Основној школи „Кисељак 1“ Билаловац у склопу предмета Њемачки језик. Основну школу „Кисељак 1“ Билаловац похађа одређен број ученика ромске националности. Остатак и већина ученика су бошњачке националности.

Главни и најљепши мотив који ме водио, као наставницу њемачког језика у овој школи, јесте тај да широј јавности покажем слогу, љепоту и позитивне вибрације које владају међу зидовима учионице ове школе и то између ученика ове двије националности. Тако сам, као један лингвистичар, настојећи задовољити и циљеве наставе, као и своја педагошка увјерења, дошла на идеју да заједно с ученицима седмих разреда направимо торјезични рјечник: Њемачко-босанско-ромски.

Пракса се одвијала на следећи начин: Ученици ромске националности, као неко ко познаје ромски језик, имали су задатак да нам доносе ријечи из ромског језика које познају. Након тога би заједно с ученицима бошњачке националности размјењивали ове ријечи, а онда су исте заједно преводили на њемачки језик.

Током саме праксе, ученици су били прави мали лингвистичари који су ријечи ромског, њемачког и босанског језика распоређивали на врсте ријечи, научили су се правилно користити рјечником, као и онлине рјечником, али су спознали и мане и недостатке онлине рјечника. Упознали су се с неколико апликација које им могу послужити у учењу језика, али су додатно обогатили и своје информатичко знање.

Својој наставници су помогли да унесе ријечи у апликацију, помогли су ми око самог изгледа и дизајна рјечника, а на крају смо, уз помоћ наставнице информатике, направили и електронску верзију рјечника.

У рјечнику је садржано преко 500 ријечи, а садржај истих је прилагођен ученицима седмих разреда. Ученици те рјечнике данас и убудуће користе на часу њемачког језика као помоћ у учењу језика, али и за вјечно подсјећање о важности слоге и међусобног поштовања.

ПОЛАЗИШТА

Како сам већ и рекла, главни мотив за реализацију ове праксе била је жеља да се јасно и гласно говори о лијепим и позитивним причама којих итекако има у нашим школама.

Такођер, као једној наставници језика, циљ ми је био да код ученика проширим вокабулар из њемачког језика, да обогатимо знање из босанског језика, те да се упознају с једним „новим“ језиком, јер човјек је утолико вреднији колико језика говори и познаје.

ЦИЉ И ЖЕЉЕНИ ИСХОДИ

Главни циљ пројекта:

Смањење стереотипа и предрасуда према националним мањинама кроз истраживање језичког богатства.

Специфични циљеви:

Дијељене специфичних језичких знања и вјештина са ученицима и међу ученицима
Креирање рјечника босанско-ромско-њемачког језика (у онлине и принтаној форми)
Подизање интеркултуралних вјештина и унапријеђење међуетничке сарадње међу ученицима ОШ Кисељак 1, Билаловац

Један од циљева пројекта јесте тај да се на конкретном примјеру прикаже труд, рад и залагање ученика ромске националности, те да се генерално у друштву, али и одређеним породицама промијени свијест и поглед на важност њиховог образовања.

Сама чињеница да ученици ромске националности у Основној школи “Кисељак 1”, Билаловац редовно похађају наставу, те да показују велико интересовање за овакве и сличне пројекте говори о позитивном стању у једној средини.

Рјечник који је произашао као кученика ове школе послужио је као доказ и средство о рушењу предрасуда када је конкретно у питању опћенито образовање оваквих мањина.

Чињеница је да људи имају предрасуде о Ромима као националној мањини и из тог разлога је потребно радити на отклањању баријера и постизању потпуне интеграције ромске дјеце са осталом дјецом, јер ће то у будућности допринијети, не само напретку и развоју тих ученика него и умањењу стереотипа и предрасуда унутар заједнице према овој популацији.

ДЕТАЉАН ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Идеја о реализацији:

Главни мотив је био причати о лијепим и позитивним причама у учионицама наших школа. Очувати међусобну слогу и поштовање према ученицима, укључити ученике у наставу, дати им осјећај да могу радити велике ствари, те унапређивати њихово знање на пољу језика.

Ток реализације:

Ученици ромске националности су од самог почетка школске године доносили и прикупљали ријечи ромског језика, а затим смо кренули с превођењем тих ријечи на њемачки и босански језик.

Ученици су за то вријеме урадили анализу ријечи на босанском језику, распоредивши прикупљење ријечи тако што су их сортирали по њиховим врстама (именице, замјенице, глаголи, придјиви, бројеви итд.). Овдје су дошли до закључка колико се врсте ријечи разликују у босанском, њемачком и ромском језику.

Такођер, ученици су се приликом превођења користили рјечницима, те онлине рјечницима, као и разним апликацијама за учење језика. Одржано је преко 100 различитих интерактивних игрица у редовној настави, гдје смо користили прикупљене ријечи на њемачком и ромском језику.

Принтана верзија рјечника:

Након што су ученици прикупили и превели ријечи, кренули смо с убацавањем истих у Ворд, те с креирањем дизајна и изгледа принтане верзије рјечника заједно с наставницом њемачког језика. Прикупљено је преко 500 ријечи на ромском, њемачком и босанском језику.

Електронска верзија рјечника:

Оформљена је и електронска верзија рјечника, како би ученици имали приступ рјечнику и онлине. На истој су такођер радили ученици заједно с наставницама њемачког језика и информатике.

Линк:

[хттпс://флипбоокс.флеепит.цом/ф-28427-босанско_ромско_њемаки_рјеник](https://флипбоокс.флеепит.цом/ф-28427-босанско_ромско_њемаки_рјеник)

Финансирање:

Пројекат је финансијски подржан од стране фондације „Сцхүлер хелфен Лебен“ и помоћу тих средстава су испринтани рјечници, ученицима је осигуран потребан прибор током трајања праксе, а затим и пригодни поклони као награда за труд и потицање даље мотивације.

Резултати:

Резултати саме праксе, а то је тројезични рјечник под називом „Богатство језика саткано кроз суживот Рома и Бошњака“ симболично је представљен 08. Априла 2021. године, а овај датум и јесте познат по томе што се обиљежава као Свјетски дан Рома.

Пракса данас:

Ученици данас у склопу редовне наставе њемачког језика користе своје рјечнике у сврху лакшег учења. Међутим, пракса се и даље наставља.

Ученице деветих разреда од другог полугодишта школске 2022/20223. ће заједно с наставницом њемачког језика Емином Синановић радити на изради вјежбанке из њемачког језика за шесте разреде, а у истој ће бити садржане и ријечи ромског језика.

Вјежбанке ће бити поклоњене ученицима шестих разреда на крају школске године у циљу утврђивања научног знања из њемачког језика, али оно још важније, да се ученицима покаже колико је битно да једна пракса опстане, да се ромски језик уврсти у овакве врсте литература и поновно да се осјећај припадности, слоге и међусоног очувања заувјек очува.

Такођер, ученице деветих разреда, од којих је такођер неколико ромске националности, ће бити ауторике једне врсте литературе, што ће им сигурно дати вјетар у леђа и мотив за даљи труд и рад.

Сама пракса је попраћена од стране великог броја медија и препозната као једно велико и корисно друштвено добро.

[хттпс://www.клих.ба/вијести/бих/уценици-из-кисељака-с-наставницом-направили-босанско-њемацко-ромски-рјечник-као-трајно-добро/220408103](https://www.клих.ба/вијести/бих/уценици-из-кисељака-с-наставницом-направили-босанско-њемацко-ромски-рјечник-као-трајно-добро/220408103)

ЕФЕКТИ; ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ

Стереотипи и предрасуде према националним мањинама су јасно смањене или готово избрисане.

Ученици ромске националности су добили на самопоуздању радећи на једном оваквом пројекту, а однос између ученика бошњачке и ромске националности је додатно учвршћен. Међу ученицима генерално никада и није било предрасуда и негативних вибрација, а сада су само још сигурнији да су заједно јачи и да могу чинити дивне ствари.

Када кажем да су ученици ромске националности добили на самопоуздању, мислим на то да су увидјели колико је и њихова култура, језик битна. Мислим да је и велика пажња медија изазвала код њих још већи осјећај среће, сигурности.

Такођер, у самој конверзацији с њима, примијетила сам пуно љепше изражавање, изражавају своје ставове, без страха предлажу своје идеје, те причају о анегдотама у својим махалама.

Специфични циљеви:

Током размјене ријечи ромског језика међу ученицима ромске и бошњачке националности индиректно се радило на дијељењу специфичних језичких знања међу ученицима, али и од стране наставнице за све ученике. Доказ да је овај циљ испуњен говори сљедеће:

Огромна заинтересованост ученика за сам пројекат у смислу да су сами истраживали о језичким специфичностима ромског и њемачког језика, покретали дебате те давали приједлоге о самом уређењу рјечника.

Креирана је принтана и електронска верзија рјечника у 70 примјерака. Исти су подијељени

ученицима учесницима пројекта, особљу школе, школској библиотеци, Основној школи “Каћуни”, те Филозофском факултету у Зеници, гдје сам и сама студирала, као и “Удружењу Рома” у Ријеци, те фондацији “Сцхүлер хелфен Лебен”.

У образовном смислу, ученици су знатно обогатили свој вокабулар када је у питању њемачки језик, а у одгојном смислу унапријеђене су њихове интеркултуралне вјештине, као и међуетничка сарадња, што је видљиво кроз примјере неометане сарадње међу ученицима, као и изграђеним пријатељствима.

ДОДАТНИ КОМЕНТАРИ И СУГЕСТИЈЕ ДРУГИМ НАСТАВНИЦИМА

Овдје бих само написала цитат Конфучије-а, а који сам написала и на самом почетку:

„Реци ми и заборавит' ћу. Покажи ми и можда ћу знати. Укључи ме и разумјет' ћу.“

Сматрам да је, уколико радите у просвјети, најбитније полазити од ове идеје, али уопће и имати идеју, а затим вољу да исту имплементирате. И да, никада не одустајати! ☺

<https://www.youtube.com/watch?v=RgY0qQ2B0jk>

Tags

NIN

Collections

НИН 2022

Pobjednička praksa